

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 75.362/1
van 13 februari 2024

avis 75.362/1
du 13 février 2024

over

sur

een ontwerp van besluit van de
Brusselse Hoofdstedelijke
Regering 'houdende diverse
wijzigingen tot
vereenvoudiging van de
toegang tot het beroep'

un projet d'arrêté du
Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale 'portant
diverses modifications en vue
de la simplification de l'accès
à la profession'

Op 15 januari 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met klimaattransitie, leefmilieu, energie en participatieve democratie, verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ‘houdende diverse wijzigingen tot vereenvoudiging van de toegang tot het beroep’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 8 februari 2024. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D'ESPALLIER, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Benjamin MEEUSEN, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 februari 2024.

*

Le 15 janvier 2024, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Énergie et de la Démocratie participative, à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale ‘portant diverses modifications en vue de la simplification de l'accès à la profession’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 8 février 2024. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Brecht STEEN et Annelies D'ESPALLIER, conseillers d'État, Michel TISON, assesseur, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Benjamin MEEUSEN, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 13 février 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering strekt in hoofdzaak tot het wijzigen van diverse koninklijke besluiten die de toegang tot gereguleerde beroepen regelen. De ontworpen wijzigingen hebben een gedifferentieerd karakter en beogen vooreerst te voorzien in een betere afstemming van de regels inzake de bewijsmiddelen voor het aantonen van de vereiste beroepsbekwaamheid om te worden toegelaten tot de gereguleerde activiteiten van installateur-frigorist, restaurateur of traiteur-banketaannemer en brood- en banketbakker met de thans bestaande regels voor andere beroepen zoals de zelfstandige activiteiten met betrekking tot fietsen en motorvoertuigen en diverse activiteiten op het gebied van lichaamsverzorging, opticiens en begrafenisondernemer.

Voorts wordt voorzien in de opheffing van de vereiste basiskennis bedrijfsbeheer en alle verwijzingen ernaar en worden de vereiste beroepsbekwaamheden betreffende de gereguleerde activiteiten van slager-groothandelaar, droogkuiser-verver, pedicure, massage en tandtechnicus opgeheven. Ook wordt iedere verwijzing naar handels- en ambachtsactiviteiten opgeheven en wordt een nieuwe procedure ingevoerd bij de directeur-generaal van Brussel Economie en Werkgelegenheid van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel voor het beroep tegen de weigering van de erkenning van de beroepsbekwaamheden.

Het presentiegeld van de leden van de centrale examencommissie wordt verhoogd van 150 tot 200 euro en er wordt een automatisch indexeringsmechanisme ingevoerd. De werking van de centrale examencommissie wordt herzien, onder meer door de benoemingsvoorwaarden van leden te versoepelen, de mogelijkheid te openen om examens in het Engels te organiseren en door het verankeren bij besluit van een aantal al toegepaste praktijken.

BEVOEGDHEID

3. Het tweede en het derde lid van het ontworpen artikel 12, § 1, van het koninklijk besluit van 13 februari 2007 ‘betreffende de examens over de ondernemersvaardigheden’ (artikel 39 van het ontwerp), luiden:

“Het examen wordt afgenomen in het Nederlands of het Frans, volgens de taal die de kandidaat in zijn aanvraag gebruikt.

Op uitdrukkelijke vraag van de kandidaat, kan uitzonderlijk een examen worden afgenomen in het Engels, indien daartoe de capaciteit bestaat.”

De regeling van de taal waarin een bestuurlijke examencommissie examen afneemt, moet worden opgevat als een regeling van het gebruik van talen in bestuurszaken. Luidens artikel 129, § 1, 1°, van de Grondwet, regelen de Parlementen van de Vlaamse en de Franse

Gemeenschap, elk voor zich, bij decreet, het gebruik van talen voor de bestuurszaken in het eigen taalgebied.¹

Wat de regeling van het taalgebruik in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad betreft, is alleen de federale wetgever ter zake bevoegd, zowel in de gewestelijke aangelegenheden, die toekomen aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, als in de gemeenschapsaangelegenheden. De regeling van de taal waarin de voormelde examencommissie examens afneemt in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad behoort zodoende tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid. Bijgevolg kunnen het tweede en het derde lid van het ontworpen artikel 12, § 1, van het koninklijk besluit van 13 februari 2007 geen doorgang vinden.

RECHTSGROND

4. Het merendeel van de bepalingen van het ontwerp vindt rechtsgrond in de artikelen 3, eerste lid (inzake het begrip “ondernemersvaardigheden”), 5, §§ 3 en 4 (inzake het bewijs van beroepsbekwaamheid), 6 (inzake het wijzigen of opheffen van besluiten met betrekking tot beroepsuitoefeningsvoorwaarden) of 8 (inzake het bewijs van ondernemersvaardigheden en de organisatie van de desbetreffende examens), van de programmawet van 10 februari 1998 ‘tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap’.

Artikel 50, tweede lid, van het ontwerp strekt ertoe een aantal bepalingen van de ordonnantie van 14 december 2023 ‘tot vereenvoudiging van de regels inzake toegang tot het beroep’ in werking te laten treden op 1 april 2024. Rechtsgrond daarvoor wordt geboden door artikel 30, tweede lid, van die ordonnantie.²

VORMVEREISTEN

5. Luidens artikel 4, lid 1, van richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 ‘betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen’ moeten lidstaten voorafgaand aan de invoering van nieuwe of de wijziging van bestaande wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken, een evenredigheidsbeoordeling uitvoeren. De desbetreffende bepalingen moeten vergezeld gaan van een toelichting die dusdanig gedetailleerd is dat op basis daarvan de naleving van het evenredigheidsbeginsel kan worden beoordeeld (artikel 4, lid 3, van de voornoemde richtlijn).

Aan de gemachtigde werd gevraagd of een dergelijke ex-antebeoordeling werd doorgevoerd. De gemachtigde deelde wat dat betreft het volgende mee:

¹ Zie in die zin adv.RvS 57.371/VR/3 van 15 juni 2015 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van regelgeving met betrekking tot het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer, wat betreft bevoegdheden overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming’, opmerking 11.

² Het onderzoek van de rechtsgrond is mede gebeurd aan de hand van de door de gemachtigde meegeleverde rechtsgrondentabel.

“Er werd niet overgegaan tot een evenredigheidsbeoordeling, aangezien het ontwerpbesluit enerzijds een aantal beroepsbekwaamheden afschaft en anderzijds de wijzigingen aan de overblijvende beroepsbekwaamheden van een dergelijke kleine omvang zijn, en bovendien alleen lichte versoepelingen omvatten, dat ze geen evenredigheidsbeoordeling behoeven. Er worden geen echte inhoudelijke wijzigingen van de bekwaamheidsvereisten beoogd. Het gaat over een afstemming van verouderde bepalingen met de meer recente bepalingen en bewoordingen en het wegwerken van inconsistenties in de regelgeving.”

Uit richtlijn (EU) 2018/958 valt niet af te leiden dat maatregelen van een “kleine omvang” zouden zijn vrijgesteld van de evenredigheidsbeoordeling. Het betrokken vormvereiste moet derhalve wel degelijk ook met betrekking tot de ontworpen regeling worden nagekomen.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van het voornoemde vormvereiste wijzigingen zou ondergaan,³ zullen de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, nog aan de afdeling Wetgeving moeten worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. Rekening houdend met hetgeen in dit advies wordt opgemerkt met betrekking tot de rechtsgrond voor het ontworpen besluit, dient de redactie van de eerste twee leden van de aanhef te worden aangepast als volgt:

“Gelet op de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap, artikel 3, eerste lid, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003 en de ordonnanties van 2 juli 2015 en 14 december 2023, artikel 5, § 3, vervangen bij de wet van 11 mei 2003, artikel 5, § 4, ingevoegd bij de ordonnantie van 14 december 2023, artikel 6, vervangen bij de wet van 11 mei 2003 en gewijzigd bij de ordonnantie van 14 december 2023, en artikel 8, gewijzigd bij de wet van 28 april 2010;

Gelet op de ordonnantie van 14 december 2023 tot vereenvoudiging van de regels inzake toegang tot het beroep, artikel 30, tweede lid;”.

7. De aan de afdeling Wetgeving meegedeelde documenten doen ervan blijken dat de akkoordbevinding door de Minister van Begroting dateert van 8 februari 2023 (niet: 9 februari 2023) en dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit dateert van 24 maart 2023 (niet: 4 mei 2023). De verwijzingen in de aanhef van het ontwerp naar de voornoemde akkoordbevinding en naar het betrokken advies zullen bijgevolg moeten worden gecorrigeerd wat de onderscheiden data betreft.

³ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in het advies melding zal worden gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies zal worden opgemerkt.

Artikel 4

8. Zoals het legistiek gebruik het voorschrijft, moet in wijzigingsbepalingen melding worden gemaakt van de nog van kracht zijnde teksten die in het verleden al wijzigingen hebben aangebracht in de te wijzigen bepaling.⁴⁻⁵ De talrijke wijzigingsbepalingen die het ontwerp bevat zullen vanuit die optiek aan een bijkomend onderzoek moeten worden onderworpen en zo nodig aangevuld.

Bij wijze van voorbeeld dient, wat de bepalingen van afdeling 1 van hoofdstuk 1 van het ontwerp betreft,⁶ enkel de redactie van de inleidende zin van artikel 4 te worden aangepast als volgt:

“Artikel 5 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 3 oktober 1978 en 9 april 1980, wordt vervangen als volgt:”.

9. In het ontworpen artikel 5, § 1, 4°, van het te wijzigen koninklijk besluit van 21 december 1974, wordt gerefereerd aan een verklaring van verrichte werkzaamheden en opleiding “in overeenstemming met de richtlijnen van de Raad en het Parlement van de Europese Unie”. Aan de gemachtigde werd gevraagd naar welke richtlijnen precies wordt verwezen. De gemachtigde antwoordde:

“De wijzigingen in de artikelen 4, 8 en 12 van het ontwerpbesluit hebben als voornaamste doelstelling de regels inzake het bewijs van de beroepsbekwaamheid af te stemmen op de meer actuele bepalingen van de koninklijke besluiten van 21 december 2006 en 29 januari 2009. Ze beogen dus, op enkele kleine uitzonderingen na, geen inhoudelijke wijzigingen aan deze regels. Er werd daarom ook gekozen om zo veel als mogelijk de bewoordingen van de koninklijke besluiten van 21 december 2006 en 29 januari 2009 te behouden.”

Het door de gemachtigde verstrekte antwoord ten spijt, geldt dat onbepaalde verwijzingen, zoals die naar “de richtlijnen van de Raad en het Parlement van de Europese Unie” moeten worden vermeden omdat, enerzijds, dergelijke verwijzingen nefast zijn voor de toegankelijkheid van de norm en de rechtszekerheid en, anderzijds, er in beginsel dient te worden verwezen naar internrechtelijke normen die de beoogde Europese richtlijnen in het interne recht hebben omgezet en die bovendien voldoende precies zijn omschreven. De verwijzing in het ontworpen artikel 5, § 1, 4°, zal bijgevolg nog moeten worden gepreciseerd met vermelding van de beoogde internrechtelijke normen.

⁴ *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, aanbeveling 113, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

⁵ Van de nog van kracht zijnde wijzigende teksten moet ook in opheffingsbepalingen, zoals die in artikel 49 van het ontwerp, melding worden gemaakt. Zie de in de vorige voetnoot aangehaalde *Beginselen van de wetgevingstechniek*, aanbeveling 138.

⁶ Afdeling 1 van hoofdstuk 1 van het ontwerp bevat een aantal bepalingen tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1974 ‘tot bepaling van de eisen tot uitoefening van de beroepswerkzaamheid van installateur-frigorist in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsondernemingen’.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 5, § 1, 2°, van het koninklijk besluit van 13 juni 1984⁷ (artikel 8 van het ontwerp), en het ontworpen artikel 5, § 1, 2°, van het koninklijk besluit van 14 januari 1993⁸ (artikel 12 van het ontwerp).

10. Het ontworpen artikel 5, § 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 21 december 1974 luidt:

“De praktijkervaring duurt drie jaar, indien ze als hoofdberoep of voltijds werd verworven. Indien ze als bijberoep of deeltijds werd verworven, duurt ze een gelijkwaardige periode of vijf jaar.”

De gemachtigde lichtte de zinsnede “duurt ze een gelijkwaardige periode of vijf jaar” toe als volgt:

“De duur van de deeltijdse praktijkervaring hangt af van de fractie van het deeltijds werk. Bijvoorbeeld, een ervaring als 4/5de zou dan 45 maanden (36/4 x 5) moeten duren. Er is evenwel een maximum van 5 jaar. Zo zou een halftijdse ervaring in principe 6 jaar moeten duren, maar hiervoor volstaat sowieso 5 jaar.”

De draagwijdte van het ontworpen artikel 5, § 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 21 december 1974, zoals die door de gemachtigde is uiteengezet, zou duidelijker uit de tekst van de ontworpen bepaling moeten blijken. Deze laatste zal daartoe redactioneel moeten worden aangepast. Daarbij kan dan de gelegenheid te baat worden genomen om het ontworpen artikel 5, § 2, eerste lid, van het voornoemde koninklijk besluit te laten aanvangen als volgt: “De vereiste duurtijd van de praktijkervaring bedraagt drie jaar, ...” in plaats van “De praktijkervaring duurt drie jaar, ...”.

Dezelfde opmerkingen gelden ten aanzien van het ontworpen artikel 5, § 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 13 juni 1984 (artikel 8 van het ontwerp), en het ontworpen artikel 5, § 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 14 januari 1993 (artikel 12 van het ontwerp).

11. In het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, 1°, van het koninklijk besluit van 21 december 1974, wordt bepaald dat een praktijkervaring niet in aanmerking wordt genomen “wanneer ze in strijd met de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap werd uitgeoefend”. Er werd aan de gemachtigde gevraagd welke bepalingen van de programmawet van 10 februari 1998 precies worden beoogd. De gemachtigde antwoordde:

“Eigenlijk wordt een ervaring in strijd met Titel II van de programmawet bedoeld. Het gaat dus om een ervaring die illegaal werd verworven bij een onderneming die de nodige beroepsbekwaamheid niet heeft bewezen.”

⁷ Koninklijk besluit van 13 juni 1984 ‘tot bepaling van de voorwaarden tot uitoefening van de beroepswerkzaamheid van restaurateur of van traiteur-banketaannemer in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsondernemingen’.

⁸ Koninklijk besluit van 14 januari 1993 ‘tot bepaling van de voorwaarden tot uitoefening van de beroepswerkzaamheid van brood- en banketbakker in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsondernemingen’.

Het verdient ter wille van de duidelijkheid van de ontworpen regeling aanbeveling om de verwijzing naar de programmawet van 10 februari 1998 te specificeren in de door de gemachtigde aangegeven zin.

Ook valt op te merken dat in de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, 1°, het woord “uitgeoefend” wordt gebruikt, in tegenstelling tot wat het geval is in het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, 2°, waarin het woord “verkregen” wordt gebruikt. In de Franse tekst van beide bepalingen daarentegen wordt op een uniforme wijze melding gemaakt van de woorden “a été acquise”. Tenzij er een specifieke reden zou bestaan om in de Nederlandse tekst in een afwijkende formulering te voorzien in de beide voornoemde bepalingen, dient erin ook voor een eenvormige formulering te worden gechopt.

Dezelfde opmerkingen gelden ten aanzien van het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, 1°, van het koninklijk besluit van 13 juni 1984 (artikel 8 van het ontwerp), en het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, 1°, van het koninklijk besluit van 14 januari 1993 (artikel 12 van het ontwerp).

12. Praktijkervaring wordt luidens het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, 2°, van het koninklijk besluit van 21 december 1974, evenmin in aanmerking genomen “wanneer ze werd verkregen voor de achttiende verjaardag”. De gemachtigde lichtte de aan die bepaling ten grondslag liggende bedoeling toe als volgt:

“Een praktijkervaring voor de 18de verjaardag betreft in de regel een ervaring als jobstudent of in het kader van een leercontract. Jobstudenten kunnen moeilijk worden geacht een relevante praktijkervaring voor het bewijs van een beroepsbekwaamheid op te doen, terwijl het leercontract uiteindelijk uitmondt in een getuigschrift dat desgevallend kan dienen als bewijs van de beroepsbekwaamheid.”

Er kunnen in het licht van de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, minstens wat de jobstudenten betreft, vragen worden gesteld bij het afdoende karakter van de verantwoording van het verschil in behandeling al naargelang de betrokkenen achttien jaar geworden zijn of niet.

Ook bij het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, 2°, van het koninklijk besluit van 13 juni 1984 (artikel 8 van het ontwerp), en het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, 2°, van het koninklijk besluit van 14 januari 1993 (artikel 12 van het ontwerp) kunnen dergelijke vragen worden gesteld.

13. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 5, § 3, tweede lid, 2°, derde lid, 2°, en vierde lid, 2°, van het koninklijk besluit van 21 december 1974, worden de woorden “de l’activité”, die in de Franse tekst van die bepalingen voorkomen, niet weergegeven. Beide teksten zouden op dit punt beter op elkaar moeten worden afgestemd.

Dit is ook het geval in het ontworpen artikel 5, § 3, tweede lid, 2°, derde lid, 2°, en vierde lid, 2°, van het koninklijk besluit van 13 juni 1984 (artikel 8 van het ontwerp), en het ontworpen artikel 5, § 3, tweede lid, 2°, derde lid, 2°, en vierde lid, 2°, van het koninklijk besluit van 14 januari 1993 (artikel 12 van het ontwerp).

Artikel 8

14. In verband met het ontworpen artikel 5 van het koninklijk besluit van 13 juni 1984 kan worden volstaan met een verwijzing naar de opmerkingen die onder de randnummers 9 tot 13 zijn gemaakt bij het ontworpen artikel 5 van het koninklijk besluit van 21 december 1974 (artikel 4 van het voorontwerp).

Artikel 12

15. In de inleidende zin van het ontworpen artikel 5, § 1, van het koninklijk besluit van 14 januari 1993 moeten in de Franse tekst de woorden “de restaurateur ou” worden geschrapt.

16. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 5, § 1, 5°, a), van het koninklijk besluit van 14 januari 1993, dienen de woorden “geschoolde arbeiders” te worden vervangen door de woorden “geschoolde arbeider”.

17. Voorts kan in verband met het ontworpen artikel 5 van het koninklijk besluit van 14 januari 1993 worden volstaan met een verwijzing naar de opmerkingen die onder de randnummers 9 tot 13 zijn gemaakt bij het ontworpen artikel 5 van het koninklijk besluit van 21 december 1974 (artikel 4 van het voorontwerp).

Artikel 19

18. Aan het einde van de Nederlandse tekst van artikel 19, 1°, van het voorontwerp, moet worden geschreven “... wordt het getal ‘19’ opgeheven;” (niet: “... worden het getal ‘19’ opgeheven;”).

Diverse andere bepalingen vertonen gelijkaardige redactionele onvolkomenheden die zullen moeten worden rechtgezet.⁹

Artikel 20

19. In de Nederlandse tekst van artikel 20 van het voorontwerp moet de nummering van de diverse onderdelen van die bepaling worden gecorrigeerd. Er zijn immers twee onderdelen “1°”.

Artikel 26

20. Luidens het ontworpen artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 21 oktober 1998¹⁰ is de “directeur-generaal van Brussel Economie en Werkgelegenheid van de

⁹ Zie onder meer de artikelen 27 en 28, 1°, van het voorontwerp.

¹⁰ Koninklijk besluit van 21 oktober 1998 ‘tot uitvoering van Hoofdstuk I van Titel II van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap’.

Gewestelijke Overheidsdienst Brussel of de ambtenaar die hij aanduidt” bevoegd voor de behandeling van de verzoeken als bedoeld in artikel 12 van de programmawet van 10 februari 1998.

In de ontworpen artikelen 2, § 2, eerste lid, 4, eerste lid, en 5, eerste lid, wordt gerefereerd aan “de ambtenaar bedoeld in [artikel 2,] paragraaf 1” of “de in artikel 2, § 1, bedoelde ambtenaar”. Vraag is hoe dergelijke verwijzingen moeten worden begrepen ermee rekening houdend dat in het ontworpen artikel 2, § 1, niet uitsluitend van de door de betrokken directeur-generaal aangeduide ambtenaar melding wordt gemaakt, maar dat erin ook de directeur-generaal zelf bevoegd wordt gemaakt voor de behandeling van de desbetreffende verzoeken. Ter wille van de duidelijkheid zouden de ontworpen artikelen 2, § 2, eerste lid, 4, eerste lid, en 5, eerste lid, het best worden gepreciseerd indien erin ook wordt gedoeld op de directeur-generaal zelf.

21. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 5, derde lid, van het koninklijk besluit van 21 oktober 1998, wordt aan het einde beter geschreven “... van de betrokken beroepsbekwaamheden” (“... des compétences professionnelles concernées”). Op die wijze wordt de terminologische eenvormigheid die nu al voorkomt in de Franse tekst, ook gewaarborgd in de Nederlandse tekst.

Artikel 35

22. In het ontworpen artikel 6, tweede lid, van het koninklijk besluit van 13 februari 2007 wordt melding gemaakt van de “voltijdse leerkracht” in een technische of beroepsschool. Een deeltijdse tewerkstelling als leerkracht wordt blijkbaar niet in aanmerking genomen voor de praktijkervaring. De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

“De praktijkervaring wordt bewezen aan de hand van een cv, aangevuld met bewijsstukken, zoals de inschrijving in de KBO als zelfstandige, of een kopie van de arbeidsovereenkomst. Dit verschil geldt al in de huidige bepaling, er is geen specifieke reden waarom ze werd behouden”.

Het is inderdaad zo dat in het huidige artikel 6, 2°, van het koninklijk besluit van 13 februari 2007, melding wordt gemaakt van de “voltijdse leerkracht” in een secundaire technische school of secundaire beroepsschool die deel uitmaakt van de examencommissie voor de beroepsbekwaamheden. Aan de andere kant lijkt uit het huidige artikel 6, 1°, van het voornoemde koninklijk besluit, te moeten worden afgeleid dat leerkrachten zonder voltijdse tewerkstelling wel degelijk van de examencommissie voor de basiskennis van het bedrijfsbeheer deel kunnen uitmaken.

Rekening houdend met wat voorafgaat en met het gegeven dat er geen specifieke reden is waarom het vereiste van de hoedanigheid van voltijdse leerkracht wordt behouden, lijkt dat vereiste te kunnen worden weggelaten.

Artikel 48

23. Artikel 48 van het ontwerp strekt tot het opheffen van artikel 12 van het koninklijk besluit van 17 augustus 2007.¹¹ Artikel 47 van het voorontwerp beoogt de artikelen 13/2, 13/3 en 13/4 van het voornoemde koninklijk besluit op te heffen. De artikelen 47 en 48 dienen bijgevolg van plaats te worden omgewisseld.

Artikel 50

24. In artikel 50, tweede lid, van het ontwerp, moet uiteraard melding worden gemaakt van “de ordonnantie van 14 december 2023 tot vereenvoudiging van de regels inzake toegang tot het beroep”.

*

¹¹ Koninklijk besluit van 17 augustus 2007 ‘houdende maatregelen ter omzetting in de interne rechtsorde van Richtlijn 2005/36/EG van 7 september 2005 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de erkenning van beroepskwalificaties’.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, soumis pour avis, a principalement pour objet de modifier divers arrêtés royaux qui règlent l'accès aux professions réglementées. Les modifications en projet ont un caractère différencié et visent tout d'abord une meilleure harmonisation des règles relatives aux moyens de preuve attestant la capacité professionnelle requise pour être admis aux activités réglementées d'installateur-frigoriste, de restaurateur ou de traiteur-organisateur de banquets et de boulanger-pâtissier avec les règles actuellement existantes pour d'autres professions comme les activités indépendantes relatives aux bicyclettes et aux véhicules à moteur et diverses activités relatives aux soins corporels, d'opticien et d'entrepreneur de pompes funèbres.

En outre, le projet abroge les connaissances de gestion de base requises et toutes les références qui y sont faites ainsi que les compétences professionnelles requises relatives aux activités réglementées de grossiste en viandes-chevillard, dégraisseur-teinturier, pédicure, masseur et technicien dentaire. Il abroge également toute référence aux activités commerciales et artisanales et instaure une nouvelle procédure de recours contre le refus de reconnaissance des compétences professionnelles devant le directeur général de Bruxelles Économie et Emploi du Service public régional de Bruxelles.

Le montant des jetons de présence des membres du jury central d'examen passe de 150 à 200 euros et un mécanisme d'indexation automatique est instauré. Le fonctionnement du jury central d'examen est revu, notamment en assouplissant les conditions de nomination des membres, en ouvrant la possibilité d'organiser des examens en anglais et en consacrant par arrêté un certain nombre de pratiques déjà appliquées.

COMPÉTENCE

3. Les alinéas 2 et 3 de l'article 12, § 1er, en projet, de l'arrêté royal du 13 février 2007 'relatif aux examens sur les capacités entrepreneuriales' (article 39 du projet), s'énoncent comme suit :

« Les examens ont lieu en néerlandais ou en français selon la langue utilisée par le candidat dans sa demande.

Exceptionnellement, à la demande expresse du candidat, un examen peut être organisé en anglais, si la capacité de le faire existe ».

La détermination de la langue dans laquelle un jury d'examen administratif fait passer un examen, doit être comprise comme un règlement de l'emploi des langues en matière

administrative. Aux termes de l'article 129, § 1er, 1°, de la Constitution, les Parlements de la Communauté française et de la Communauté flamande, chacun pour ce qui le concerne, règlent par décret, l'emploi des langues pour les matières administratives dans leur propre région linguistique ¹.

En ce qui concerne les règles relatives à l'emploi des langues dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale, seul le législateur fédéral est compétent en la matière, tant dans les matières régionales dévolues à la Région de Bruxelles-Capitale que dans les matières communautaires. La détermination de la langue dans laquelle le jury d'examen précité fait passer les examens dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale relève ainsi de la compétence résiduaire de l'autorité fédérale. Par conséquent, les alinéas 2 et 3 de l'article 12, § 1er, en projet, de l'arrêté royal du 13 février 2007 ne peuvent pas se concrétiser.

FONDEMENT JURIDIQUE

4. La plupart des dispositions du projet trouvent un fondement juridique dans les articles 3, alinéa 1er (concernant la notion de « capacités entrepreneuriales »), 5, §§ 3 et 4 (concernant la preuve de la compétence professionnelle), 6 (concernant la modification ou l'abrogation d'arrêtés relatifs aux conditions d'exercice de la profession) ou 8 (concernant la preuve des capacités entrepreneuriales et l'organisation des examens concernés), de la loi-programme du 10 février 1998 'pour la promotion de l'entreprise indépendante'.

L'article 50, alinéa 2, du projet vise à faire entrer en vigueur le 1er avril 2024 un certain nombre de dispositions de l'ordonnance du 14 décembre 2023 'simplifiant les règles en matière d'accès à la profession'. Le fondement juridique requis à cet effet est procuré par l'article 30, alinéa 2, de cette ordonnance ².

FORMALITÉS

5. Aux termes de l'article 4, paragraphe 1, de la directive (UE) 2018/958 du Parlement européen et du Conseil du 28 juin 2018 'relative à un contrôle de proportionnalité avant l'adoption d'une nouvelle réglementation de professions', avant d'introduire de nouvelles dispositions législatives, réglementaires ou administratives limitant l'accès à des professions réglementées ou leur exercice ou avant de modifier de telles dispositions existantes, les États membres procèdent à un examen de proportionnalité. Les dispositions concernées doivent être accompagnées d'une explication qui est suffisamment détaillée pour permettre d'apprécier le respect du principe de proportionnalité (article 4, paragraphe 3, de la directive précitée).

¹ Voir en ce sens l'avis C.E. 57.371/VR/3 du 15 juin 2015 sur un projet d'arrêté du Gouvernement flamand 'tot wijziging van regelgeving met betrekking tot het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer, wat betreft bevoegdheden, overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming', observation 11.

² Il a été procédé à l'examen du fondement juridique à l'aide notamment du tableau des fondements juridiques communiqué par le délégué.

Il a été demandé au délégué s'il a été procédé à une telle appréciation *ex-ante*. Sur ce point, le délégué a communiqué ce qui suit :

« Er werd niet overgegaan tot een evenredigheidsbeoordeling, aangezien het ontwerpbesluit enerzijds een aantal beroepsbekwaamheden afschaft en anderzijds de wijzigingen aan de overblijvende beroepsbekwaamheden van een dergelijke kleine omvang zijn, en bovendien alleen lichte versoepelingen omvatten, dat ze geen evenredigheidsbeoordeling behoeven. Er worden geen echte inhoudelijke wijzigingen van de bekwaamheidsvereisten beoogd. Het gaat over een afstemming van verouderde bepalingen met de meer recente bepalingen en bewoordingen en het wegwerken van inconsistenties in de regelgeving ».

Il ne peut se déduire de la directive (UE) 2018/958 que des mesures d'une faible ampleur seraient dispensées de l'examen de la proportionnalité. Dès lors, la formalité concernée doit bel et bien être respectée en ce qui concerne la réglementation en projet.

Si l'accomplissement de la formalité susmentionnée devait donner lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État ³, les dispositions modifiées ou ajoutées devront encore être soumises à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

6. Compte tenu des observations formulées dans le présent avis concernant le fondement juridique de l'arrêté en projet, on adaptera la rédaction des deux premiers alinéas du préambule comme suit :

« Vu la loi-programme du 10 février 1998 pour la promotion de l'entreprise indépendante, l'article 3, alinéa 1er, modifié par la loi du 22 décembre 2003 et par les ordonnances des 2 juillet 2015 et 14 décembre 2023, l'article 5, § 3, remplacé par la loi du 11 mai 2003, l'article 5, § 4, inséré par l'ordonnance du 14 décembre 2023, l'article 6, remplacé par la loi du 11 mai 2003 et modifié par l'ordonnance du 14 décembre 2023, et l'article 8, modifié par la loi du 28 avril 2010 ;

Vu l'ordonnance du 14 décembre 2023 simplifiant les règles en matière d'accès à la profession, l'article 30, alinéa 2 ; ».

7. Il ressort des documents communiqués à la section de législation que l'accord du Ministre du Budget date du 8 février 2023 (et non : 9 février 2023) et que l'avis de l'Autorité de protection des données date du 24 mars 2023 (et non : 4 mai 2023). Par conséquent, les références

³ À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou que celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.

dans le préambule du projet à l'accord précité et à l'avis concerné devront être corrigées en ce qui concerne les différentes dates.

Article 4

8. Conformément à l'usage en légistique, les dispositions modificatives doivent faire mention des textes encore en vigueur qui ont dans le passé déjà apporté des modifications à la disposition à modifier ⁴⁻⁵. Les nombreuses dispositions modificatives que contient le projet devront être réexaminées sous cet angle et complétées le cas échéant.

À titre d'exemple, en ce qui concerne les dispositions de la section 1re du chapitre 1er du projet ⁶, seule la rédaction de la phrase liminaire de l'article 4 doit être adaptée comme suit :

« L'article 5 du même arrêté, modifié par les arrêtés royaux des 3 octobre 1978 et 9 avril 1980, est remplacé par ce qui suit : ».

9. L'article 5, § 1er, 4°, en projet, de l'arrêté royal du 21 décembre 1974 à modifier fait référence à une attestation d'exercice d'activités et de formation « conformément aux directives du Conseil et du Parlement de l'Union européenne ». Il a été demandé au délégué quelles directives sont précisément visées. Le délégué a répondu ce qui suit :

« De wijzigingen in de artikelen 4, 8 en 12 van het ontwerpbesluit hebben als voornaamste doelstelling de regels inzake het bewijs van de beroepsbekwaamheid af te stemmen op de meer actuele bepalingen van de koninklijke besluiten van 21 december 2006 en 29 januari 2009. Ze beogen dus, op enkele kleine uitzonderingen na, geen inhoudelijke wijzigingen aan deze regels. Er werd daarom ook gekozen om zo veel als mogelijk de bewoordingen van de koninklijke besluiten van 21 december 2006 en 29 januari 2009 te behouden ».

Malgré la réponse fournie par le délégué, on évitera les références imprécises, comme celles aux « directives du Conseil et du Parlement de l'Union européenne » parce que, d'une part, de telles références sont néfastes à l'accessibilité de la norme et la sécurité juridique et, d'autre part, il convient, en principe, de faire référence aux normes de droit interne qui ont transposé en droit national les directives européennes visées et qui, en outre, sont définies de manière suffisamment précise. Par conséquent, la référence prévue à l'article 5, § 1er, 4°, en projet, sera encore précisée, en mentionnant les normes de droit interne visées.

⁴ *Principes de technique législative. Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, Conseil d'État, 2008, recommandation 113, à consulter sur le site Internet du Conseil d'État (www.raadvst-consetat.be).

⁵ Les dispositions abrogatoires, comme celles prévues à l'article 49 du projet, doivent elles aussi mentionner les textes modificatifs encore en vigueur. Voir les *Principes de technique législative* cités dans la note de bas de page précédente, recommandation 138.

⁶ La section 1re du chapitre 1er du projet contient un certain nombre de dispositions modifiant l'arrêté royal du 21 décembre 1974 'déterminant les conditions d'exercice de l'activité professionnelle d'installateur-frigoriste dans les petites et moyennes entreprises du commerce et de l'artisanat'.

Une même observation vaut pour l'article 5, § 1er, 2°, en projet, de l'arrêté royal du 13 juin 1984 ⁷ (article 8 du projet) et pour l'article 5, § 1er, 2°, en projet, de l'arrêté royal du 14 janvier 1993 ⁸ (article 12 du projet).

10. L'article 5, § 2, alinéa 1er, en projet, de l'arrêté royal du 21 décembre 1974 s'énonce comme suit :

« La durée de la pratique professionnelle est de trois ans, si elle a été acquise à titre principal ou à temps plein. Si elle a été acquise à titre complémentaire ou à temps partiel, elle est d'une durée équivalente ou de cinq ans ».

Le délégué a précisé le segment de phrase « elle est d'une durée équivalente ou de cinq ans » comme suit :

« De duur van de deeltijdse praktijkervaring hangt af van de fractie van het deeltijds werk. Bijvoorbeeld, een ervaring als 4/5de zou dan 45 maanden (36/4 x 5) moeten duren. Er is evenwel een maximum van 5 jaar. Zo zou een halftijdse ervaring in principe 6 jaar moeten duren, maar hiervoor volstaat sowieso 5 jaar ».

La portée de l'article 5, § 2, alinéa 1er, en projet, de l'arrêté royal du 21 décembre 1974, telle qu'elle est précisée par le délégué, devrait ressortir plus clairement du texte de la disposition en projet. À cet effet, cette dernière devra être adaptée sur le plan rédactionnel. À cet égard, l'occasion peut être mise à profit pour rédiger le début de l'article 5, § 2, alinéa 1er, en projet, de l'arrêté royal précité comme suit : « La durée requise de la pratique professionnelle est de trois ans, ... » au lieu de « la durée de la pratique professionnelle est de trois ans, ... ».

Les mêmes observations s'appliquent à l'article 5, § 2, alinéa 1er, en projet, de l'arrêté royal du 13 juin 1984 (article 8 du projet) et à l'article 5, § 2, alinéa 1er, en projet, de l'arrêté royal du 14 janvier 1993 (article 12 du projet).

11. L'article 5, § 2, alinéa 2, 1°, en projet, de l'arrêté royal du 21 décembre 1974 dispose qu'une pratique professionnelle ne peut être prise en considération « lorsqu'elle a été acquise en violation de la loi-programme du 10 février 1998 pour la promotion de l'entreprise indépendante ». Il a été demandé au délégué quelles dispositions de la loi-programme du 10 février 1998 sont précisément visées. Le délégué a répondu ce qui suit :

« Eigenlijk wordt een ervaring in strijd met Titel II van de programmawet bedoeld. Het gaat dus om een ervaring die illegaal werd verworven bij een onderneming die de nodige beroepsbekwaamheid niet heeft bewezen ».

Dans un souci de clarté de la réglementation en projet, il est recommandé de préciser la référence à la loi-programme du 10 février 1998 dans le sens indiqué par le délégué.

⁷ Arrêté royal du 13 juin 1984 'instaurant des conditions d'exercice de l'activité professionnelle de restaurateur ou de traiteur-organisateur de banquets dans les petites et moyennes entreprises du commerce et de l'artisanat'.

⁸ Arrêté royal du 14 janvier 1993 'instaurant des conditions d'exercice de l'activité professionnelle de boulanger-pâtissier dans les petites et moyennes entreprises du commerce et de l'artisanat'.

Il y a également lieu de relever que le texte néerlandais de l'article 5, § 2, alinéa 2, 1°, en projet, emploie le mot « uitgeoefend », contrairement à l'article 5, § 2, alinéa 2, 2°, en projet, qui utilise le mot « verkregen ». Par contre, le texte français des deux dispositions mentionne de manière uniforme les mots « a été acquise ». Sauf si un motif particulier justifie de prévoir dans le texte néerlandais une formulation différente pour les deux dispositions précitées, il convient également d'opter pour une formulation uniforme.

Les mêmes observations s'appliquent à l'article 5, § 2, alinéa 2, 1°, en projet, de l'arrêté royal du 13 juin 1984 (article 8 du projet) et à l'article 5, § 2, alinéa 2, 1°, en projet, de l'arrêté royal du 14 janvier 1993 (article 12 du projet).

12. Aux termes de l'article 5, § 2, alinéa 2, 2°, en projet, de l'arrêté royal du 21 décembre 1974, la pratique professionnelle n'est pas non plus prise en considération « lorsqu'elle a été acquise avant le dix-huitième anniversaire ». Le délégué a commenté l'intention qui sous-tend cette disposition comme suit :

« Een praktijkervaring voor de 18de verjaardag betreft in de regel een ervaring als jobstudent of in het kader van een leercontract. Jobstudenten kunnen moeilijk worden geacht een relevante praktijkervaring voor het bewijs van een beroepsbekwaamheid op te doen, terwijl het leercontract uiteindelijk uitmondt in een getuigschrift dat desgevallend kan dienen als bewijs van de beroepsbekwaamheid ».

À la lumière des principes constitutionnels d'égalité et de non-discrimination, on peut s'interroger, du moins en ce qui concerne les étudiants jobistes, sur le caractère adéquat de la justification de la différence de traitement selon que les intéressés ont ou non atteint l'âge de dix-huit ans.

On peut également se poser de telles questions concernant l'article 5, § 2, alinéa 2, 2°, en projet, de l'arrêté royal du 13 juin 1984 (article 8 du projet) et l'article 5, § 2, alinéa 2, 2°, en projet, de l'arrêté royal du 14 janvier 1993 (article 12 du projet).

13. Le texte néerlandais de l'article 5, § 3, alinéa 2, 2°, alinéa 3, 2°, et alinéa 4, 2°, en projet, de l'arrêté royal du 21 décembre 1974 ne reproduit pas les mots « de l'activité » figurant dans le texte français de ces dispositions. Il serait préférable d'harmoniser les deux textes sur ce point.

Il en va de même à l'article 5, § 3, alinéa 2, 2°, alinéa 3, 2°, et alinéa 4, 2°, en projet, de l'arrêté royal du 13 juin 1984 (article 8 du projet) et à l'article 5, § 3, alinéa 2, 2°, alinéa 3, 2°, et alinéa 4, 2°, en projet, de l'arrêté royal du 14 janvier 1993 (article 12 du projet).

Article 8

14. En ce qui concerne l'article 5, en projet, de l'arrêté royal du 13 juin 1984, il peut suffire de renvoyer aux observations formulées aux points 9 à 13 à propos de l'article 5, en projet, de l'arrêté royal du 21 décembre 1974 (article 4 de l'avant-projet).

Article 12

15. Dans la phrase introductive du texte français de l'article 5, § 1er, en projet, de l'arrêté royal du 14 janvier 1993, on supprimera les mots « de restaurateur ou ».

16. Dans le texte néerlandais de l'article 5, § 1er, 5°, a), en projet, de l'arrêté royal du 14 janvier 1993, on remplacera les mots « geschoolde arbeiders » par les mots « geschoolde arbeider ».

17. En outre, en ce qui concerne l'article 5, en projet, de l'arrêté royal du 14 janvier 1993, il peut suffire de renvoyer aux observations formulées aux points 9 à 13 à propos de l'article 5, en projet, de l'arrêté royal du 21 décembre 1974 (article 4 de l'avant-projet).

Article 19

18. À la fin du texte néerlandais de l'article 19, 1°, de l'avant-projet, on écrira « ... wordt het getal '19' opgeheven; » (et non : « ... worden het getal '19' opgeheven; »).

Diverses autres dispositions présentent des imperfections rédactionnelles analogues qui devront être rectifiées⁹.

Article 20

19. Dans le texte néerlandais de l'article 20 de l'avant-projet, on corrigera la numérotation des diverses subdivisions de cette disposition. En effet, il y a deux subdivisions « 1° ».

Article 26

20. Aux termes de l'article 2, § 1er, en projet, de l'arrêté royal du 21 octobre 1998¹⁰, le « directeur général de Bruxelles Économie et Emploi du Service public régional de Bruxelles ou le

⁹ Voir, notamment, les articles 27 et 28, 1°, de l'avant-projet.

¹⁰ Arrêté royal du 21 octobre 1998 'portant exécution du Chapitre Ier du Titre II de la loi-programme du 10 février 1998 pour la promotion de l'entreprise indépendante'.

fonctionnaire qu'il désigne » est compétent pour traiter des requêtes visées à l'article 12 de la loi-programme du 10 février 1998.

Les articles 2, § 2, alinéa 1er, 4, alinéa 1er, et 5, alinéa 1er, en projet, font référence au « fonctionnaire visé à l'[article 2,] paragraphe 1er » ou au « fonctionnaire visé à l'article 2, § 1er ». La question est de savoir comment interpréter de telles références, compte tenu du fait que l'article 2, § 1er, en projet, ne fait pas uniquement mention du fonctionnaire désigné par le directeur général concerné, mais habilite également le directeur général lui-même à traiter les requêtes concernées. Dans un souci de clarté, il serait préférable de préciser les articles 2, § 2, alinéa 1er, 4, alinéa 1er, et 5, alinéa 1er, en projet, s'ils visent également le directeur général lui-même.

21. À la fin du texte néerlandais de l'article 5, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 21 octobre 1998, il serait préférable d'écrire « ... van de betrokken beroepsbekwaamheden » (« ... des compétences professionnelles concernées »). Ainsi, l'uniformité terminologique déjà présente dans le texte français serait également assurée dans le texte néerlandais.

Article 35

22. L'article 6, alinéa 2, en projet, de l'arrêté royal du 13 février 2007 fait mention de l'« enseignant à temps plein » dans une école technique ou professionnelle. Un emploi à temps partiel en tant qu'enseignant n'est de toute évidence pas pris en considération pour l'expérience professionnelle. À cet égard, le délégué a déclaré ce qui suit :

« De praktijkervaring wordt bewezen aan de hand van een cv, aangevuld met bewijsstukken, zoals de inschrijving in de KBO als zelfstandige, of een kopie van de arbeidsovereenkomst. Dit verschil geldt al in de huidige bepaling, er is geen specifieke reden waarom ze werd behouden ».

Il est vrai que l'actuel article 6, 2°, de l'arrêté royal du 13 février 2007 mentionne « l'enseignant à temps plein » dans une école secondaire technique ou professionnelle qui fait partie du jury pour les compétences professionnelles. D'autre part, il semble devoir se déduire de l'actuel article 6, 1°, de l'arrêté royal précité que les enseignants sans emploi à temps plein peuvent effectivement faire partie du jury pour les connaissances de gestion de base.

Compte tenu de ce qui précède et du fait qu'il n'existe pas de motif spécifique justifiant le maintien de l'exigence de la qualité d'enseignant à temps plein, il semble que cette exigence puisse être omise.

Article 48

23. L'article 48 du projet vise à abroger l'article 12 de l'arrêté royal du 17 août 2007¹¹. L'article 47 de l'avant-projet vise à abroger les articles 13/2, 13/3 et 13/4 de l'arrêté royal précité. Par conséquent, il convient de permuter les articles 47 et 48.

Article 50

24. L'article 50, alinéa 2, du projet doit évidemment mentionner « l'ordonnance du 14 décembre 2023 simplifiant les règles en matière d'accès à la profession ».

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

¹¹ Arrêté royal du 17 août 2007 'portant des mesures en vue de la transposition dans l'ordre juridique interne de la Directive 2005/36/CE du Parlement européen et du Conseil du 7 septembre 2005 relative à la reconnaissance des qualifications professionnelles'.